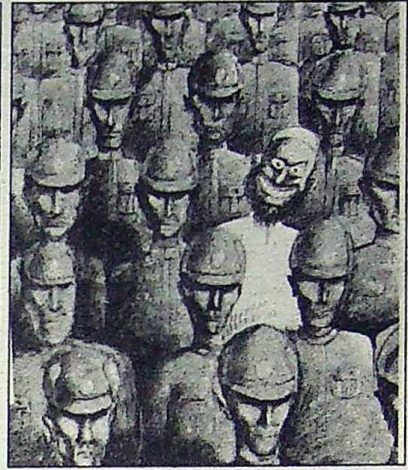
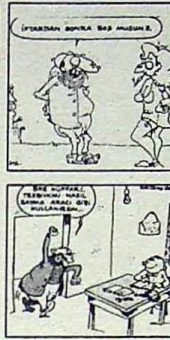

İÇİNDEKİLER

3

BASKIYA GİRERKEN

Darbelerin İdeolojisi Yoktur
Kitap Dergisi

6

KAPAK

İslami Kesim Kesecek mi?
Mehmet Efe

İslam, Fanatizm ve Hoşgörü
Ali Bulaç

İslam Ceza Hukuku Felsefesi
Üzerine Genel Düşünceler,
Hüseyin Hatemi

Kur'an'da Öldürme
Y. Doğan

İslam, Kesme Hastalığına
Karşı İlaçtır
M. Akif Ak

42

YAYIN HABERLERİ

48

ELEŞTİRİ-TANITIM

24 Ocak Kararları Sonrasında
Türkiye Ekonomisi ve Bunalım
Fatma Bayraktar

Tarih ve Toplum
Handan Kalaycı

54

KONUŞMA

Hüseyin Hatemi:
"Ben Mason Değilim"

60

TARTIŞMA

Çeviri Tenkitlerinde
Metodumuz Ne Olmalıdır?
Doç. Dr. M. Hayri Kırbaçoğlu

63

KÜLTÜR - SANAT

Cağaloğlu Notları
İbrahim Sadri

Kes Bakalım
Ali Bab

KİTAP DERGİSİ

Mart 1990 Sayı: 37

Sahibi ve Yazılırları Müdürü Birleşik Dağıtım adına: ALI CAN KERİMOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni: ALI BULAÇ

Yayın Kurulu: ABDURRAHMAN ASLAN - ALI BULAÇ

Sanat Danışmanı: İBRAHİM SADRİ

Görsel Tasarım ve Uygulama: SELİM KUTSAN

Katkıda Bulunanları: YALÇIN ÇETİNKAYA, MEHMET EFE, HANDAN KALAYCI, M. ŞAHİN, Y. DOĞAN, NİYAZI DOĞAN

Dizgi/Montajı: KİTAP DERGİSİ

Renk Aynımı: KALİBRE Film: KONTROL GRAFİK Baskı: BAYRAK MATBAASI

Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi: KİTAP DERGİSİ, Birleşik Dağıtım, Molla Fenari Sok. Birol İşhanı Kat: 1 Cağaloğlu/İST. Tel: 5117040

Abone: Yıllık 25.000 TL Yurt dışı: 50 DM, 30 ABD \$

Cezaevlerine Ücretsiz gönderilir.

22 Şubat 1989. Bundan yaklaşık bir yıl önce. Şeytan ayetleri fırtınası bütün hızıyla sürüyor. Bugünün özelliği Cumhuriyet gazetesinde çıkan iki yazı. 'Amel defteri sağdan ve soldan verilecekleri' temsil edercesine, sağ tarafta, ilim adamı saygınlığı ve bence bu konuda yazılmış en seviyeli yazılardan biriyle Hüseyin Hatemi; sol taraftaysa Aziz Nesin'in, yine türünün en iyi örneği olan yazısı. İkinci yazı çok kısa ve 'karşı tarafın fikir yapısını dobraca özetler gibi. Sadece iki paragrafı alıntılıyorum:

"Hint kökenli İngiliz yazarının kellesini isteyen şeriatçıları haklı buluyorum. Onlar şeriatın buyruğunu yerine getiriyorlar. *Şeriat işte budur. Şeriatın kansız olması.*"

Türkiyede şeriat hele bir yürürlüğe girsin, camiler ve medreseler dışında taş üstünde taş, içinde beyin olmayanlar dışında *baş üstünde baş kalmayacaktır.*"

Yine aynı yazıda Aziz Nesin, Kur'anı "irdeleyerek" okumamış olanların Türkiye'de aydın sayılamayacağını iddia ederek, kendisinin derin araştırmalarla bu sonuca vardığı imajını -ustalıkla- veriyor. Öyleyse, sadece barış zamanlarını değil, savaşın en ateşli zamanlarını da gözetip, tebliğ boyutunu da ele alarak, öldürme konusunda bir "irdeleyelim" Kur'anı.

Öncelikle, kasten adam öldürmenin cezası, Kur'an'da kısastır. Bugün, katillerin öldürülmesine karşı çıkan entellerin aksine, Kur'an masum vatandaşları korur ve caydırma yolunu seçer. Akıl sahipleri için kısasta hayat vardır, böylece korunurlar. (2-179)

Ancak kan davası yasaklanmıştır:

"Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmeyin. Kim zulmen öldürülürse, onun velisine (öldürülenin hakkını aramada) yetki vermişizdir. (Ancak) öldürmede aşırıya gitmesin. Çünkü kendisine yardım edilmiştir." (17-33)

Adam öldürme, kamu davası olarak görülmez, ölünün yakınlarına bağışlama yetkisi verilmiş ve bağışlama çekici hale getirilmiştir:

"Size yapılan azap kadar azap

edin. Ama sabrederseniz, and olsun ki bu sizin için daha iyidir.

Ve müslümanlar, "bollukta ve darlıkta Allah için harcarlar, öfkelerini yutarlar, insanları affederler. Allah da güzel davrananları sever." (3-134)

Bu hafifletme Tevrat'ta da vardı: "Kim bağışlarsa kendisi için kefarete olur." (5-45)

Kur'an'da savaş, bir nefsi müdaafa şeklidir. Ancak, karşı taraftan saldırı geldiğinde ve ezilen insanları korumak için savaşılır:

"Kendilerine savaş açılanlara (mü'minlere, savaşmak için) izin verildi. Çünkü onlara zulmedilmiştir ve şüphesiz Allah, onlara yardım etmeğe kadirdir." (22-39)

"Size ne oldu ki Allah'ın yolunda ve zayıf erkek, kadın, çocuklar uğruna savaşmıyorsunuz? Ki onlar, 'Rabbim bizi bu halkı zalim olan şehirden çıkar, bize katından bir dost, bir yardımcı ver' diyorlar." (4-75)

Keyfi olarak savaş açılmaz: "Sizinle savaşanlar ile Allah yolunda savaşın; fakat haksız yere saldırmayın, çünkü Allah haksız yere saldıranları sevmez."

"Haram ay haram aya karşılıktır. Hürmetler karşılıklıdır. Kim size saldırırsa, onun size saldırdığı kadar, siz de ona saldırın. Allah'tan korkun, bilin ki Allah, korunanlarla birlikte dir." (2-194)

Teslim olanlara dokunulamaz: "Ey inananlar, Allah yolunda savaşta çıktığınız zaman iyi anlayın, dinleyin, size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatini gözeterek: "Sen mü'min değilsin" demeyin. Çünkü Allah'ın yanında çok ganimetler vardır. Önceden siz de öyleydiniz, Allah size lütfetti. O halde iyice anlayın. Çünkü Allah yaptıklarınızı haber almaktadır." (4-94)

"Ve eğer, ortak koşanlardan biri aman dileyip yanına gelmek isterse, onu yanına al ki, Allah'ın sözünü işitirsin; Sonra onu güven içinde bulunacağı yere ulaştır. Böyle (yap) çünkü onlar, bilmez bir topluluktur." (9-6)

(Savaş sırasında) Onları nerede yakalarsanız öldürün, sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne

çıkarmak adam öldürmekten daha kötüdür. Mescid-i Haram'da onlarla savaşmayın ki onlar da sizinle savaşmasın. Fakat onlar sizinle savaşarlarsa, hemen onları öldürün. Kafirlerin cezası böyledir.

Eğer onlar vazgeçerlerse, Allah bağışlayandır, esirgeyendir." (2-190, 191, 192)

"Eğer onlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah'a dayan, çünkü o, iştirindir, bilendir." (8-61)

Eğer teslim olmakla kalmaz, namaz kılp zekat verilerse, din kardeşlerimiz olurlar. (9-11)

"Allah ve resulüne karşı savaşan ve yer yüzünde bozgunculuk yapanlar" a da ölüm cezası verilebilir. (5-33)

"Ancak sizin onları ele geçirmenizden önce tevbe edenler olursa, Allah bağışlayan, esirgeyendir." (5-34)

Yine münafıklar (bir anlamda bugünün ajanları), bu hareketlerinden vaz geçip barışı istemezlerse öldürülürler. (33-60,61) (4-89)

"Fakat aranızda antlaşma bulunan bir topluma sığınanlar, veya ne sizinle ne de kendi kavimleriyle savaşmak istemeyerek size gelenler hariç. Allah dilesedydi onları sizin başınıza musallat ederdi, sizinle savaşarlardı. O halde onlar sizden uzak dururlar, sizinle savaşmazlar ve sizinle barış içinde yaşamak isterlerse, Allah size onlara saldırmak için bir yol vermemiştir.

Başka bir takım insanlar da bulacaksınız ki, hem sizden hem de kendi toplumlarından emin olmak isterler. Ama nezaman fitneye götürülseler, baş aşağı edilip içine atılırlar. Eğer onlar sizden uzak durmazlar, sizinle barış içinde yaşamak istemezler, ellerini çekmezlerse onları yakalayın ve nerede bulursanız öldürün. Böylelerine karşı Allah size açık yetki vermiştir." (4-90,91)

Ayetlerden savaşmak istemeyenlerin silah zoruyla savaşa sürülmediklerini anlıyoruz. (9-47 ve bir çok ayet)

Aziz Nesin'in iddialarının aksine dinimiz bizi, bizimle aynı görüşte olmayanları kesip biçmeye değil, savaş açmadıkları sürece, farklı görüşteki insanlarla da, dostluk ilişkileri yürüt-

Sedat Öztürk

meye yönlendirir:

"Allah sizi, din hakkında sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik etmekten, onlara adaletli davranmaktan men etmez. Çünkü Allah adaletli insanları sever.

Allah sizi ancak sizinle din hakkında savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanız için yardım eden kimselerle dost olmaktan men eder. Onlarla dost olanlar, zalimlerdir." (60-8,9)

Dini kabul ettirmek için savaş açamayız. Çünkü bu konuda zorlama kesin olarak yasaklanmıştır. (2-256) İnsanlar neye tapınacaklarına karar vermekte tamamen serbesttirler:

"Siz de dilediğinize kulluk edin." (39-15)

Tebliğ, sözle yapılır ve akıllı sahiplerine hitap eder:

"Sen, hikmet ve güzel öğütle Rabb'in yoluna çağır ve onlarla mücadelenin en güzeliniyle mücadele et." (16-125)

Bu tebliğ metodu, Firavun için bile geçerlidir. (20-42,43)

Rabbimiz bize, haksız yere saldırmayı yasaklamıştır. (7-33)

Biz, kin duyduğumuz bir topluluğa karşı bile adil davranmak zorundayızdır. Çünkü takvaya yakışan budur

ve Allah yaptıklarımızı haber almaktadır. (5-8)

Sataşmalar olsa bile iyilikten ayrılmayız:

"Kötülüğü en güzel şeyle sav." (23-96)

"Rahman'ın kulları, yeryüzünde mütevazi olarak yürürler, cahiller kendilerine laf atarsa, selam derler." (25-63)

Müslümanlar, düşünce ve konuşma hürriyetinin güvencesidirler. Başkalarının fikirlerini açıklamasından korkmazlar; çünkü Allah'ın başka inançlar için hiç bir delil indirmedigiğine inanırlar. (7-33)

Ve demokrasinin özü, sözü dinleyip, en güzeline uymaktan ibaret değil midir?:

"Sözü dinleyip onun en güzeline uyanlar... İşte onlar Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir ve onlar, akıllı selim sahipleridir." (39-18)

Bütün bu prensipleriyle müslümanlar "insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmet" oldular. (3-110)

Sonuç olarak, alıntılıdığım ayetler bence hiç de Aziz Nesin ve onun gibi düşünenlerin iddia ettikleri gibi, müslümanların "kafatası avcıları" olduğu sonucunu vermiyor.

Y. Doğan

KURAN'DA ÖLDÜRME

Aziz Nesin'in iddialarının aksine dinimiz bizi, bizimle aynı görüşte olmayanları kesip biçmeye değil, savaş açmadıkları sürece, farklı görüşteki insanlarla da, dostluk ilişkileri yürütmeye yönlendirir.